

EXPUNEREA DE MOTIVE

pentru modificarea și completarea Legii nr. 207/2015 privind Codul de procedură fiscală, cu modificările și completările ulterioare

1. DESCRIEREA SITUAȚIEI ACTUALE

În acest moment, conform legislației în vigoare există discrepante majore între modalitatea de stabilire a drepturilor și obligațiilor ce revin contribuabililor pe deoparte și cele ce revin organelor fiscale (ANAF) pe de altă parte. Vom face referire la drepturi și obligații cu privire la executarea silită, etapa procedurală care odată pornită, naște consecințe negative semnificative pentru contribuabil.

Potrivit art. 230 Cod proc. fiscală, executarea silită începe prin comunicarea somației de către organul fiscal, iar contribuabilul are la dispoziție un termen de 15 zile de la comunicarea somației pentru a stinge debitul sau pentru a notifica organul fiscal cu privire la intenția de a demara procedura de mediere, în caz contrar urmând a se continua măsurile de executare silită.

Drept urmare, potrivit art. 230¹, contribuabilul are dreptul ca în termen de 15 zile de la primirea Somației, să inițieze procedura de mediere, cu scopul de a clarifica întinderea obligației fiscale înscrise în somație, dacă respectivul debitor are obiecții cu privire la aceasta, procedura care oprește executarea silită. Măsura este prevăzută cu scopul ca toți contribuabilii să poată recurge la etapa clarificării debitului înainte de executarea silită.

Totodată, în termen de maximum 10 zile de la primirea notificării de mediere, organul fiscal (ANAF) are obligația să organizeze întâlnirea cu contribuabilul în vederea procedurii de mediere. Finalizată prin încheierea unui proces-verbal în care se consemnează rezultatul medierii care conține soluțiile identificate. Legea mai prevede că, doar în situația în care în termen de 15 zile de la finalizarea medierii (în cazul în care s-a dispus achitarea unei sume), contribuabilul nu stinge debitul sau nu se solicită înlăturarea plății, organul fiscal continuă măsurile de executare silită.

Problema apare în practică, când organul fiscal omite să răspundă la procedura de mediere a contribuabilului în termen de 10 zile de înregistrarea acesteia, drept pentru care se nasc consecințe negative cu implicații financiare negative pentru cetățenii români.

Concret, potrivit legii, după depunerea procedurii de mediere, executarea silită este suspendată până la finalizarea acesteia, cu scopul de a da posibilitatea contribuabilului să dovedească că creanță pretinsă de ANAF nu este o sumă datorată (parțial sau în întregime). Fără a ține cont de aceste drepturi, organul fiscal nu răspunde în termen, nu răspunde luni de zile sau poate nu binevoiește să răspundă niciodată, drept pentru care executarea silită împotriva cetățenilor români contribuabil continuă, fără a da acestora posibilitatea de clarificare a întinderii debitului, astfel cum legea prevede.

De cele mai multe ori, victimele acestei încălcări a legii de către organele fiscale/ANAF sunt marea majoritatea a cetățenilor romani, persoane cu venituri mici, vârstnici cu pensii infime, familii cu mai mulți copii în întreținere, familiile monoparentale, etc... categorii care nu își permit datorită nivelului de trai foarte scăzut să apeleze la consultanța de specialitate/avocați, datorită onorariilor considerabile..

Situație în care, aceste categorii de persoane defavorizate, nu beneficiază de prevederile art. 230¹ (procedura medierii și soluționarea acesteia), cu consecința pornirii executării silite de multe ori abuzivă (suma pretinsă de autoritățile fiscale nefiind o sumă datorată), doar pentru că statul român prin autoritățile responsabile refuză să își îndeplinească obligațiile ce le revin (clarificarea debitului urmare a procedurii de mediere solicitate de contribuabil), ceea ce ar conduce în multe cazuri la încetarea executării și la clarificarea sumelor real datorate sau nedatorate.

Fata de cele expuse mai sus, propunem Parlamentului României, spre dezbateră și adoptare, inițiativa legislativă privind modificarea și completarea Legii nr.207/2015, privind Codul de procedură fiscală.

2. SCOPUL URMĂRIT PRIN PREZENTUL PROIECT DE LEGE

Prin prezenta inițiativă, se urmărește responsabilizarea organelor fiscale, prin introducerea unor sancțiuni aplicabile acestora, în situație în care își încalcă obligațiile ce le revin potrivit legii.

Așa cum Codul Fiscal și de Procedură Fiscală prevede obligații și termene corelative pentru cetățean/contribuabil, fie că este persoana fizică sau juridică, iar în cazul în care aceste sunt încălcate sunt prevăzute clar sancțiuni, amenzi, penalități, majorări. În mod evident considerăm că trebuie să existe astfel de obligații și sancțiuni corelative și pentru organele fiscale care își încalcă obligațiile stabilite prin lege. Cu atât mai mult cu cât, ca urmare a neîndeplinirii obligațiilor de către autoritățile responsabile în condițiile și termenele stipulate în lege, pentru contribuabil apar consecințe dezastruoase, cum ar fi cea de finalizare a unei executări silite a contribuabilului. Executare silită generată de simplul fapt că organul fiscal nu a răspuns solicitării de mediere a contribuabilului (și-a încălcat obligația prevăzută de lege de a răspunde în 10 zile de la notificarea de mediere), ceea ce întrerupe sau suspendă executarea silită până la clarificarea situației.

Desigur, nu există nicio explicație pentru faptul că nu există sancțiuni pentru încălcarea termenelor de către organele fiscale, și nu există sancțiuni pentru organul fiscal care omite să-și îndeplinească obligațiile.

Noi considerăm că este nevoie de un echilibru al stabilirii drepturilor și obligațiilor de către legiuitor, drept pentru care considerăm imperios necesară crearea unui cadru legal în vederea respectării principiului constituțional care statuează egalitatea în fața legii. În baza acestui principiu, prevederile prezentei inițiative legislative vizează realizarea unui tratament de egalitate în relația stat-cetățean, respectiv drepturi/obligații stat - cetățean (persoana fizică sau juridică), eliminând discrepan-

tele actuale. Pozitia actuala a statului/organul fiscal, este o poziție dominantă în raport cu cetățeanul/persoana fizica sau juridica/contribuabilul, ceea ce trebuie sa dispară.

Modificarea legislativa propusa urmareste sa dea eficienta principiului fundamental, ridicat la rang constitutional, acela al egalitatii in fata legii, consacrat prin art. 16 din Constitutia Romaniei.

Semnificatia art. 16 alin. (1) din Constitutie este aceea ca, principiul egalitatii in fata legii, presupune instituirea unui tratament egal pentru situatii care, in functie de scopul urmarit, sunt egale.

Instituirea unui tratament diferit trebuie sa fie justificata obiectiv si rezonabil, *or nimic nu justifica de ce actuala reglementare prevede în favoarea statului/organelor fiscale, sancțiuni si consecințe negative doar pentru contribuabil in cazul in care acesta își încalcă obligațiile stabilite prin codul de procedura fiscala.*

Cu alte cuvinte, conform legislatiei actuale, dacă un cetățean roman nu a depus o declarație in termenul prevazut de lege este sancționat cu decăderea din dreptul de a o mai depune, penalitati, majorări. La fel daca nu a răspuns solicitării organelor fiscale de a depune anumite documente într-un anumit termen este pasibil de decădere din drepturi, corelativ cu sancțiuni gen penalitati, majorări aplicabile.

Timp in care organului fiscal care omite cu buna știință să-și îndeplinească atribuțiile pentru cu care este investit, nu suporta nicio consecinta, nu răspunde in niciun fel fata de contribuabilul. Inechitatea este majora, drept pentru care consideram ca trebuie creat un echilibru între răspunderea stabilită pentru contribuabilul cetățean roman, si cea stabilită pentru organele fiscale.

Totodata, consideram ca este cazul sa responsabilizăm organele fiscale deoarece la data prezenta indolenta și nepăsarea acestora atrag consecințe negative asupra contribuabilului, astfel cum demonstrează exemplul dat in prezenta.

Mai mult, este total discriminatoriu, ca pentru contribuabil legea sa stabilească obligații si termene fixe, precum și sancțiuni în cazul nerespectarii, iar pentru stat/organele fiscale se constata cu ușurință lipsa sanctiunilor în cazul în care își încalcă obligațiile stabilite.

Sunt doar câteva exemple, din care rezulta lipsa de egalitate în drepturi și obligații este evidenta și discriminatorie în detrimentul cetățeanul, motiv pentru care consideram imperios necesară adaptarea cadrului legal existent, cu scopul de a elimina aceste nedreptăți. Pentru a asigura egalitatea în drepturi garantata de Constitutie, aceleasi reguli care se impun contribuabilului/platitorului, trebuie sa fie aplicate si organului fiscal.

In lumina acestui principiu al egalitatii in fata legii, consacrat prin art. 16 din Constitutia Romaniei, organul fiscal trebuie sa fie sanctionat si/sau amendat in acelasi fel cu contribuabilul/platitorul, atunci cand nu-si respecta obligatiile sau intarzie in indeplinirea lor.

In concluzie, initiativa legislativa creeaza premisele pentru cresterea gradului de incredere a contribuabilului in institutiile statului, prin masuri menite a garanta si a consolida principiul constitutional al egalitatii in fata legii, precum si drepturile procedurale ale parților raportului juridic fiscal, eliminand tratamentul inegal, respectiv incertitudinile cu privire la modul de indeplinire a obligatiilor sau cu privire la modul de exercitare a drepturilor, in raport cu statul.

De asemenea, masurile propuse vor reduce litigiile dintre organele fiscale si contribuabili, costisitoare din punct de vedere al efortului si al timpului pentru ambele parti. Implementarea masurilor propuse nu implica alocarea de fonduri bugetare.

În consecință, in opinia noastră este evident ca legislația actuala are nevoie de ajustări, astfel încât sa fie eliminat actualul tratament fiscal discriminatoriu în detrimentul cetateanului roman, raportat și la necesitatea responsabilizării organelor fiscale și a autorităților din domeniu. Pe scurt, dacă pentru cetățenii romani, legea actuala impune termene în care sunt obligați sa actioneze, fie ca vorbim de depunerea unei declarații fiscale sau de plata unei creanțe fiscale, sub sanctiunea de decăderea din drepturi sau de amenzi/penalități/majorări (în caz de neplata a unui debit), este firesc sa existe și obligații corelative pentru statul roman/ANAF/organele fiscale.

Aceasta obligativitate este statuata de însăși Constituția romaniei, anume de a se crea un cadru legal echitabil și nediscriminatoriu, garantând principiul egalității cetățeanului în fata legii. Ori, din nefericire, după cum bine știm cu toții, la ora actuala nu exista egalitate în raportul cetățean/contribuabil și statul roman, fapt ce necesita o corectare fără tăgada.

2. EFECTELE PROIECTULUI DE ACT NORMATIV ASUPRA LEGISLAȚIEI ÎN VIGOARE

Urmare a intrării în vigoare a proiectului de act normativ, următoarele acte normative vor fi modificate și completate:

Legii nr. 207/2015 privind Codul de procedură fiscală, publicată în Monitorul Oficial, partea I, nr. 547 din 23 iulie 2015, cu modificarile si completările ulterioare.

Față de cele expuse, solicităm dezbaterea și adoptarea prezentei propuneri legislative.

Inițiator,

Senator Cristian BORDEI

Grup Parlamentar USR .

LEGE

pentru modificarea și completarea Legii nr. 207/2015 privind Codul de procedură fiscală

Tabel semnături

r. crt.	Nume și prenume	Partid	Semnătură
1	Bob Virgil Marius	USR	
2	Opreașu Aurel	USR	
3	SĂMÎȚĂ ADINA	USR	
4	Miresceanu Veronică	USR	
5	VICOL COSTEL	USR	
6	BINICĂ SILVIA - MONICA	USR	
7	VLAD SERGIU COSMIN	USR	
8	PALADIS STEFAN	USR	
9	SERBĂȘIAN CERNIC	USR	

LEGE

pentru modificarea si completarea Legii nr. 207/2015 privind Codul de procedură fiscală

Art. I. - Legea nr. 207/2015 privind Codul de procedură fiscală din 2015, publicată în Monitorul Oficial, partea I, nr. 547 din 23 iulie 2015, cu modificarile si completările ulterioare, se modifică după cum urmează:

1. La articolul 336, alineatul (1), după litera j) se introduce o noua litera, litera j¹), cu următorul cuprins:

j¹) nerespectarea de către organele fiscale a obligației de a organiza întâlnirea cu contribuabilul în vederea demarării procedurii de mediere prevăzute la alin.(2) al art. 230¹ alin. (1), precum si obligația de soluționare a acesteia.

2. La articolul 336, alineatul (2), după litera d) se introduce o noua litera, litera d¹), cu următorul cuprins:

d¹) cu amendă de la 2.000 lei la 10.000 lei în cazul săvârșirii faptei prevăzute la alin. (1) lit. j¹).

3. La articolul 338, după alineatul (1), se introduce un nou alineat, alineatul (1²), cu următorul cuprins:

(1²) Constatarea si sancționarea faptelor ce constituie contravenție potrivit dispozițiilor art. 336 alin.(1) lit. j¹) face de către organele de inspecție economicofinanciară din cadrul Ministerului Finanțelor și de Curtea de Conturi ca urmare a controalelor efectuate sau la cererea contribuabilului ale cărui drepturi au fost încălcate.

4. La articolul 338, după alineatul (2), se introduce un nou alineat, alineatul (2²), cu următorul cuprins:

(2²) Sancțiunea contravențională prevăzută la art.336 lit. d¹), se aplica, persoanelor fizice care au îndeplinit calitatea de organ fiscal ce avea obligația de a îndeplini atribuțiile privind medierea prevăzute la art. 230¹ alin. (1), precum si ordonatorului de credite la data încălcării obligației care atrage aplicarea sancțiunii.

Această lege a fost adoptată de Parlamentul României, cu respectarea prevederilor art.75 și ale art.76 alin.(1) din Constituția României, republicată.

PREȘEDINTELE CAMEREI DEPUTAȚILOR

PREȘEDINTELE SENATULUI